

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4358/2018
26.09.2018. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа старатељ Градског центра за социјални рад – Одељење ..., ББ дипломирани правник и Зоран Стојковић, адвокат из ..., против тужених ВВ из ..., чији је пуномоћник Тодор Бајчетић, адвокат из ..., ГГ из ..., ДД из села ..., чији је пуномоћник Тодор Бајчетић, адвокат из ... и ЂЂ из ..., чији је пуномоћник Милојица Цвијовић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизијама прво, треће и четврто тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 400/17 од 23.01.2018. године, у седници одржаној 26.09.2018. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈАЈУ СЕ ревизије тужених ВВ, ДД и ЂЂ, **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 400/17 од 23.01.2018. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 2055/16 од 26.12.2016. године, ставом I изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је тужена ВВ, обавезана да доприноси њеном издржавању износом од 7.000,00 динара месечно, сваког првог до петог у месецу за текући месец, почев од дана пресуђења па убудуће док за то постоје законски услови или се обавеза не измени другом судском одлуком. Ставом II изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је тужена ГГ, обавезана да на име доприноса за њено издржавање плаћа износ од 3.000,00 месечно сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од дана пресуђења па убудуће, док за то постоје законски услови или се обавеза не измени другом судском одлуком. Ставом III изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је тужени ДД обавезан да на име свог доприноса за њено издржавање плаћа месечно 9.000,00 динара сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од дана пресуђења па убудуће док за то постоје законски услови или се обавеза не измени другом судском одлуком. Ставом IV изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је тужена ЂЂ, обавезана да доприноси њеном издржавању износом од 10.000,00 динара месечно сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од дана пресуђења па убудуће док за то постоје законски услови или се обавеза не измени другом судском одлуком. Ставом V изреке, одбијени су као неосновани тужбени захтеви тужиље у делу којим је тражила издржавање од досуђених износа у претходним ставовима па до тражених износа у односу на сваког од туженог, као и за период од траженог 07.06.2012. године као дана подношења тужбе па до дана пресуђења. Ставовима VI,

VII, VIII и IX изреке, одређене су привремене мере и тужени обавезани да доприносе издржавању тужиле одређеним новчаним износима. Ставом X изреке, одбијен је предлог за одређивање привремене мере тужиле у односу на све тужене, у преосталим траженим износима. Ставом XI одређено је да ће привремена мера важити до правноснажног окончања поступка или до доношења нове привремене мере. Ставом XII је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 400/17 од 23.01.2018. године, ставом првим изреке, укинута је наведена првостепена пресуда у ставовима 1, 2, 3, 4, 5. и 12. изреке. Ставом другим изреке, тужена ВВ је обавезана да на име свог доприноса за тужилино издржавање плаћа месечно износ од 7.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од 07.06.2012. године као дана подношења тужбе па убудуће. Ставом трећим изреке, тужена ГГ је обавезана да на име доприноса за тужилино издржавање плаћа месечно износ од 3.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од дана подношења тужбе па убудуће. Ставом четвртим изреке, тужени ДД је обавезан да на име доприноса за тужилино издржавање плаћа месечно 9.000,00 динара сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од дана подношења тужбе па убудуће. Ставом петим изреке, тужена ЋЋ је обавезана да на име свог доприноса за тужилино издржавање плаћа износ од 10.000,00 динара месечно сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од дана подношења тужбе па убудуће. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле у односу на сваког од тужених преко досуђених износа у претходним ставовима па до тражених новчаних износа. Ставом седмим изреке одбијене су као неосноване жалбе тужених и потврђена решења садржана у ставовима 6, 7, 8, 9, 10 и 11 изреке. Ставом осам изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену ревизије су благовремено изјавили прво, треће и четврто тужени, сви због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијаних ревизија у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су изјављене ревизије дозвољене на основу члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП и да су основане због погрешно примењеног материјалног права, услед чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 407. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а разлози ревизија не садрже наводе из којих би се могло утврдити које су то повреде одредаба парничног поступка учињене доношењем побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је мајка тужених која има ... године и болује од ... болести, због чега није у стању да брине сама о себи. Током трајања првостепеног поступка решењем Првог основног суда у Београду Р2 148/12 од 02.04.2013. године, тужилца је потпуно лишена пословне способности а решењем од 09.09.2013. године, стављена је под старатељство Градског центра за социјални

рад – Одељење ...; у чије име старатељство врши ББ. Она је власник три парцеле укупне површине 71,11 ари и остварује месечна примања од укупно око 50.000,00 динара (на име пензије, инвалиднине и додатака за туђу негу и помоћ). Утврђено је да је тужила 2007. године поклонила својој ћерци - овде четвртотуженој ЂЂ, кућу са двориштем у селу ..., код ..., као и њиву површине 42,03 ари, ливаду површине 60 ари, шуму површине 13,20 ари, шуму површине 19 ари и ½ кат. парцеле површине 100 ари. На основу налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, утврђено је да су месечне потребе тужиле укупно 65.650,00 динара (од чега рента за стан 10.000,00 динара, трошкови комуналија од 5.000,00 динара, неговатељице 30.000,00 динара, лекови 5.000,00 динара и пелене 5.000,00 динара, а остало за храну, одећу и обућу). Након што је поклонила наведене непокретности ћерки – туженој ЂЂ, тужила је прешла да живи код ње у ..., али када је постала дементна, она јој је у договору са сестром – првотуженом, изнајмила стан од 40 м² у ... у којем од тада станује. Такође је утврђено да је првотужена ВВ, пензионер, са примањима од 27.000,00 динара, да друготужена ГГ има месечна примања од 25.000,00 динара и да живи са супругом који прима пензију и троје деце у изнајмљеном стану; да трећетужени ДД није у контакту са мајком од 1993. године, због сукоба насталих након очеве смрти око поделе имовине, да је запослен и остварује месечну зараду од 95.000,00 динара и живи у кући са супругом и сином који су запослени. Четвртотужена ЂЂ је запослена и остварује месечна примања од 35.000,00 динара, поседује непокретности које је добила од мајке и сувласник је стана у којем живи са супругом и ћерком.

Другостепени суд је одржао рочиште за главну расправу на којем је извео доказ читањем писмених доказа изведених пред првостепеним судом и саслушао тужене ДД и ЂЂ, ради потпуног утврђивања њихових материјалних могућности, па је утврдио да је супруга туженог ДД запослена у ... у ... и да има плату око 25.000,00 динара, а да из брака имају два сина од којих је један запослен а други је незапослен. За тужену ЂЂ је утврђено да је запослена на ..., а њен супруг на ..., али она није знала висину његове плате. На основу њеног исказа је утврђено да тужила у време одржавања другостепене расправе, има месечна примања од укупно 50.000,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени и другостепени суд су применом члана 160. Породичног закона, одредили висине новчаних износа за које су нашли да су тужени у могућности да доприносе издржавању своје мајке и то износима од 7.000,00 динара – првотужена, 9.000,00 динара, трећетужени и 10.000,00 динара – четвртотужена, (а друготужена која је обавезана на износ од 3.000,00 динара месечно, није изјавила ревизију). Оба суда су уствари одмерили исте новчане износе доприноса за издржавање родитеља, с тим што је првостепени суд ту обавезу одредио почев од дана доношења првостепене пресуде, а другостепени суд од дана подношења тужбе. Приликом одмеравања висине доприноса за издржавање мајке, од стране тужених као њене деце, нижестепени судови су се руководили потребама повериоца издржавања за које је утврђено да износе укупно 65.650,00 динара месечно, а сразмерно материјалним могућностима дужника издржавања. Притом је другостепени суд оценио да из исказа туженог ДД не произлази ни једна околност из које би се могло закључити да би његово обавезивање на издржавање мајке

представљало за њега очигледну неправду, без обзира што са њом не одржава контакте од 1993. године.

Међутим, другостепени суд се није бавио оценом значаја битне околности коју тужени ДД понавља у ревизији, да би за њега то била очигледна неправда и зато што је мајка сву своју имовину поклонила туженој ЂЂ. Ову околност нижестепени судови уопште нису ценили, иако је она значајна за оцену обавезе законског издржавања крвних сродника.

Поред тога, основано се у ревизијама тужених истиче да тужиљина месечна примања износе укупно 50.000,00 динара, а њене потребе укупно 65.650,00 динара месечно (рачунајући чак и ренту за стан), што значи да разлика тих износа даје износ од 15.650,00 динара; а да њихове укупне обавезе као дужника издржавања премашују тај новчани износ јер износе укупно 29.000,00 динара. То је супротно члану 166. став 5. Породичног закона, којим је прописано да ако је више лица (крвних сродника који остварују међусобно право на издржавање на основу става 2. истог члана) истовремено дужно да даје издржавање, да је њихова обавеза подељена.

Зато ће другостепени суд у поновном поступку поуздано утврдити могућности дужника издржавања – овде тужених, руководећи се свим релевантним околностима које су од значаја за одређивање обавезе издржавања, а водећи рачуна о утврђеним потребама повериоца издржавања у смислу чланова 160. и 166. ставови 2. и 5. Породичног закона, имајући у виду висину месечних примања повериоца издржавања. Такође ће правилно оценити и околност да је мајка – овде тужиља своју непокретну имовину поклонила ћерки - четвртотуженој и да ли би у тој ситуацији, успостављање обавезе њеног издржавања од стране остале деце – овде тужених, за њих било очигледно неправично.

Како одлука о трошковима поступка зависи од исхода одлуке о главној ствари, то је и она укинута.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци ове одлуке.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић